

**ਪਰਮੇਦ ਕੋਹਲੀ ਜੇ
ਸ਼ੀਤਲਾ ਦੇਵੀ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ
ਬਨਾਮ**

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ.. ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2009 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 5803

ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੁੜੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ

28 ਮਈ, 2009

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - Art. 226—ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੀ ਰੀਫਿਕਸੇਸ਼ਨ—ਰਿਕਵਰੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ—ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਹੀਂ— ਨਿਯੋਜਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਾਂ/ਸਰਕੂਲਰ ਦੀ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ— ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ—ਜਿੱਥੇ ਰਿਕਵਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਉਹੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲਾਭ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ/ਨਿਯਮਾਂ/ਸਰਕੂਲਰ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ/ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਰਿਕਵਰੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਾਭ ਰੋਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਰਕਮਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(ਪਰਾ 12)

ਸੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ, ਐਸ.ਕੇ. ਅਰੋੜਾ, ਐਸ.ਕੇ.ਸ਼ਰਮਾ, ਏ.ਐਸ. ਭਾਸਕਰ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਅਨੁਪਮ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਡੀ.ਡੀ.ਬਾਂਸਲ, ਅਨਿਲ ਚਾਵਲਾ, ਰੰਜੀਵਨ ਸਿੰਘ, ਵਿਜੇ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਨੋਹਰ ਡਡਵਾਲ, ਏ.ਕੇ.ਵਾਲੀਆ, ਆਰ.ਐਸ.ਬਲ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮੋਨਿਕਾ ਗੋਇਲ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਜੀ.ਕੇ.ਦੌਲਤ, ਅਰਵਿੰਦ ਕਸ਼ਯਪ, ਏ.ਕੇ.ਗੋਇਲ, ਕਰਮਜੀਤ ਵਰਮਾ, ਅਰਿਹੰਤ ਜੈਨ, ਅਸ਼ੀਸ਼ ਗਰੋਵਰ, ਆਰ.ਕੇ. ਅਰੋੜਾ, ਬੀ.ਆਰ. ਮਹਾਜਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ (ਆਂ) ਲਈ।

8.5. ਚਾਹਲ, ਡੀਏਜੀ ਪੰਜਾਬ।

ਯਤਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਪਰਮੇਦ ਕੋਹਲੀ, ਜੇ. (ਓਰਲ)

(1) ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਮ ਸਵਾਲ, ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(2) ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਅਜੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਲੇਖਾਕਾਰ, ਆਡਿਟ ਨਿਰੀਖਣ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਉਹ ਦੁਖੀ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਾ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਨ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸੁਲਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(3) ਸਾਹਿਬ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, (1) ਜੋ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ/ਇਮਲਿਯੂਮੈਂਟਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(4) ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਜਾਤਾ ਵੇਦਾਚਲਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਫਰੀਦ ਸੱਤਾਰ, (4) ਅਤੇ ਮਫਤਲਾਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, (5) ਸਾਹਿਬ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਫੀਲਡ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

- (1) 1994 (5) SLR 753
- (2) 2007 (1); ਆਰ ਐਸਜੇ 150
- (3) ਜੇ.ਟੀ., 2000 (6) SC 217
- (4) ਜੇਟੀ 2000 (4) ਐਸਜੀ 374
- (5) 1997 (5) SCC 536

(5) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਵਾਂ ਨਿਰਣਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ:-

"ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ ਪਰ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ,

ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੋਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਜਿਹੇ ਮੁਦਰਾ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। "

(6) ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰ. 2799/2008 ਆਦਿ (ਬੁੱਧ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ) ਵਿਚ 22 ਮਈ, 2009 ਨੂੰ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਹੋਰ (6) ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮਾਣਯੋਗ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰੈਫਰੈਂਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਿੰਨ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ:-

- (i) ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲਾਭ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਜਾਂ ਧੋਖੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।
- (ii) ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਗਰਾਂਟ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੀਮੇ ਜਾਂ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਹੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉੱਚ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਸਖਤ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨਹੀਂ;
- (iii) ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹੱਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਇੰਨੀ ਅਣ-ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲਾਭ ਉਸ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਣਇੱਛਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ। "

(6) ILR 2009 (2) Pb. & Hy. 445

(7) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮੁੱਦਾ ਨੰ. 1 ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

“ ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸਨੇ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਧੋਖੇ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੁਇਟੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਰਾਹਤ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਧੋਖੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਲਾਭ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਲਾਭ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(8) ਮੁੱਦੇ ਨੰ. (ii) ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਉਪਰੋਕਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੁਣ ਲਾਭ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਲਈ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। , ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਲਾਭ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੀ ਗਲਤ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਲਾਭ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਗਲੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ। ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਕਠੋਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ, ਨਿਯਮ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ,

ਸਰਕੂਲਰ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਲਾਭ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।”

(9) ਅੰਕ ਨੰਬਰ (iii) 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਾਣਯੋਗ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੇ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ:-

"ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ

ਕਾਰਨ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ..."

ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨਤਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (i) ਅਤੇ (ii) ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਅਜੀਬ ਕੇਸਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (iii) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਿਸਦੀ ਅਸੀਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਏ ਹਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਗਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਲਾਇਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ . ਹਵਾਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਉੱਪਰ ਕਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਬੈਚ ਅੱਗੇ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।"

(10) ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਫੁਲ ਬੈਚ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ-ਫਿਕਸੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੇ ਕਰਮਚਾਰੀ (ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ) ਨੂੰ ਗਲਤ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਯੋਗ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (ii) ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗਲਤ-ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ/ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ , ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁੱਦੇ ਨੰ. (ii) ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(11) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (ii) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਬਹਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੁੜ-ਫਿਕਸੇਸ਼ਨ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਹਤ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਿਕਵਰੀ ਹਿੱਸਾ. ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ

ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੀ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (ii) ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(12) ਕੁਝ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅੰਸ਼ਕ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਫਿਕਸੇਸ਼ਨ ਸਟੈਂਡਾਂ 'ਤੇ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਸ. ਚਾਹਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਸੂਲੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਸਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਲਾਭ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਾਂ/ਨਿਯਮਾਂ/ਸਰਕੂਲਰ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੱਢਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ/ਨਹੀਂ ਹਨ। ਲਾਭ. ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਰਿਕਵਰੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਮੁੜ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲਾਭ ਰੋਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਰਕਮਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(13) ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਨ ਆਦਿ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦੇਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। - ਵਿੱਚ-ਉੱਪਰ.

(14) ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਹਰੇਕ ਸਹਿ-ਸਕੋਤ ਫਾਈਲ ਉੱਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

ਕੇ. ਕੰਨਨ ਜੇ

ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਜੱਗੀ.. ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ,
ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ-ਕਮ-ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ-1,
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਹੋਰ.. ਉੱਤਰਦਾਤਾ

CWPNo 2009 ਦਾ 2346

9 ਸਤੰਬਰ, 2009

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - Art. 226—ਦੁਰਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ
— ਮੁਅੱਤਲੀ—ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਦੋ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ—ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ
ਖਰਚ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ—ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ—ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਿੰਗ ਏਜੰਸੀ
'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ-ਡਿਪਟੀ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ। ਨਿਯਮਾਂ
ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਨਾ ਖਰਚਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ
ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੱਧ
ਨਹੀਂ ਸੀ-ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਸਜ਼ਾ - ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।